

MUHASEBE VE VERGİSEL YÖNLERİYLE YENİ TÜRK LİRASINA GEÇİŞ

İÇİNDEKİLER

A - Ana Hatlarıyla 5083 Sayılı Türkiye Cumhuriyeti Devletinin Para Birimi Hakkında Kanun

- 1) T.C. Devletinin Para Birimi
- 2) TL ile YTL Arasında Değişim Oranı
- 3) Türk Lirasına Yapılan Atıflar ve Belgeler
- 4) Banknotlar
- 5) 5083 Sayılı Kanun Hakkında Düzenleme Yapmaya Yetkili Olanlar
- 6) Fiyat Etiketleri ve Tarifeleri

B - Maliye Bakanlığınca YTL Hakkında Yapılan Düzenlemeler

Ödeme Kaydedici Cihazların (Yazar Kasa) YTL 'na Uyumu

C- SORULARLA YTL UYGULAMASI

- 2005 yılı açılış kaydı YTL olarak mı yapılacak?
- Bilanço hesaplarının TL dan YTL na dönüşüm işlemi kebir hesaplar bazında mı yoksa hesapların en alt kırılımlarında mı gerçekleştirilecektir?
- Alacak ve borçların fatura bazında takip edildiği sistemlerde YTL/YKı'na dönüşüm nasıl yapılmalı ?
- Sabit kıymetlerin ve birikmiş amortismanlarının YTL dönüşümü nasıl olacak?
- 1 TL iz bedelle takip edilen sabit kıymetler kayıtlardan silinecek mi?
- Çek ve senet hesapları YTL'na nasıl dönüştürülmeli?
- YTL' na dönüşüm sırasında ortaya çıkan yuvarlama farkları nasıl kaydedilecek?
- Özel hesap dönemine sahip mükellefler YTL'na dönüşüm işlemlerini nasıl yapacaklar?
- Belge düzeni nasıl olacak ?
- İade ve iptal işlemleri hangi para birimi cinsinden yapılacak?
- 2004 tarihli olup TL cinsinden düzenlenen belgeler 2005 yılında nasıl kayda alınacak?
- 2005 tarihli olup YTL cinsinden düzenlenen ve 2004 yılı kayıtlarına alınması gereken belgeler nasıl kayda alınacak?
- Basılı faturalarda değişiklik yapmak gerekecek mi?

Yayın tarihindeki geçerli mevzuat ve uygulama göz önüne alınarak hazırlanmıştır. Bu tarihten sonraki değişiklikler nedeniyle oluşabilecek farklılıklar dikkate alınmalıdır.

Bu metnin tüm hakları mahfuzdur. Yazarın izni olmaksızın iktibas hükümleri dışında alıntı yapılamaz, kısmen veya tamamen çoğaltılamaz. Bu metindeki ifadelerden hareketle yazılı uzman görüşü alınmaksızın işlem tesisi halinde oluşabilecek herhangi bir zarardan dolayı hiç bir sorumluluk kabul edilmez.

- Faturalarda hesaplanacak vergiler işlem gören her bir kalem bedeli üzerinden mi yoksa toplam bedel üzerinden mi hesaplanacak?
- 2004 yılına ilişkin olarak 2005 yılında beyan edilecek ve ödenecek olan beyannameler hangi para birimi cinsinden hazırlanacaktır?
- 2004 yılı harcamalarına ilişkin olarak hazırlanacak özel gider indirimi veya emeklilerde vergi iade harcama listeleri hangi para birimi cinsinden hazırlanacaktır?
- Ödeme kaydedici cihazların YTL na uyum sağlayacağı 31 Mart 2005 tarihine kadar yazar kasa fişleri hangi para biriminden kaydedilecektir?
- 2005 yılı boyunca YTL/YKr ve TL aynı kasa hesabında mı takip edilecek ?
- Bir Yeni Kuruluşun altında fiyat belirlenmesi mümkün müdür ?
- Bankalar ve sigorta şirketleri dönüşüm işlemleri sonucunda lehlerine kalan tutarlar üzerinden BSMV hesaplayacaklar mı?
- Yarım kuruluşun altında hesaplanan vergilerle ilgili uygulama ne olacak ?
- 2005 yılında hazırlanacak olan 2004 karşılaştırmalı mali tablolarda hangi para birimi cinsinden düzenlenecek ?
- Vergi Kanunları ve diğer kanunlarda yer alan TL ifadeler ve düzenlemeler YTL uygulamasında da geçerli olacak mı?
- İtibari değeri 1 YKr'un altında kalan hisse senetlerinin durumu ne olacak ?
- TL cinsinden düzenlenen belgelerin YTL'na dönüştürülmesi gerekmekte midir ?
- TL cinsinden düzenlenmiş olan teminat mektuplarının YTL'na dönüştürülmesi gerekmekte midir ?
- 01.01.2005 tarihinden önce YTL cinsinden kıymetli evrak düzenlenebilir mi ?
- Fiyat Etiketleri ve Tarifelerde TL ve YTL birlikte gösterilmesi zorunluluğuna uymamanın cezası nedir ?

D - YTL UYGULAMASI İÇİN ZAMAN KAYBETMEDEN AKSİYON ALIN

Yayın tarihindeki geçerli mevzuat ve uygulama göz önüne alınarak hazırlanmıştır. Bu tarihten sonraki değişiklikler nedeniyle oluşabilecek farklılıklar dikkate alınmalıdır.

Bu metnin tüm hakları mahfuzdur. Yazarın izni olmaksızın iktibas hükümleri dışında alıntı yapılamaz, kısmen veya tamamen çoğaltılamaz. Bu metindeki ifadelerden hareketle yazılı uzman görüşü alınmaksızın işlem tesisi halinde oluşabilecek herhangi bir zarardan dolayı hiç bir sorumluluk kabul edilmez.

MUHASEBE VE VERGİSEL YÖNLERİYLE YENİ TÜRK LİRASINA GEÇİŞ

Ülkemizde yıllardır süregelen yüksek enflasyonist süreç sonucunda para birimimiz çok sıfırlı bir hal almış ve Türk Lirası dünyadaki en büyük kupürlü para haline gelmiştir. En sıradan ekonomik değerlerin bile milyonlarla ifade edilir hale gelmesi hem Türk Lirasının yabancı para birimleri karşısında itibarını zedelemiş hem de günlük hayatta operasyonel ve muhasebesel işlemlerde zorluklarla karşılaşılmasına neden olmuştur.

Türk Lirasından sıfır atılarak para birimimizin sadeleştirilmesi için yıllık enflasyon oranının tek haneli rakamlara inmesi beklenmiş ve nihayet 31 Ocak 2004 tarihli resmi gazetede yayınlanan 5083 Sayılı Türkiye Cumhuriyeti Devletinin Para Birimi Hakkında Kanun' la para birimimiz 1 Ocak 2005 ten itibaren Yeni Türk Lirası ve Yeni Kuruş olarak belirlenmiştir. 5083 Sayılı Kanun'un banknotların tedavülü, değiştirilmesi ve bu Kanunun uygulanmasını yürütülmesine ilişkin hükümleri 31 Ocak 2004 diğer hükümleri ise 1 Ocak 2005 tarihinden itibaren geçerli olmak üzere yasal düzenleme yapılmıştır.

[5083 Sayılı Türkiye Cumhuriyeti Devletinin Para Birimi Hakkında Kanun tam metnine bu linkten ulaşabilirsiniz.](#)

A - Ana Hatlarıyla 5083 Sayılı Türkiye Cumhuriyeti Devletinin Para Birimi Hakkında Kanun

1) T.C. Devletinin Para Birimi

T.C. Devletinin para birimi Yeni Türk Lirası (YTL) ve alt birimi Yeni Kuruş (YKr) olarak belirlenmiş ve bir Yeni Türk Lirası 100 Yeni Kuruşa eşit kılınmıştır.

1 YTL = 100 YKr

Yeni Türk Lirasının 1 Ocak 2005 tarihinde kullanılmaya başlanması ile birlikte 24 Aralık 1937 tarih ve 3290 sayılı devlet Hesaplarında Liranın Esas İttihaz Edilmesi Hakkındaki Kanun da yürürlükten kalkacaktır.

Yayın tarihindeki geçerli mevzuat ve uygulama göz önüne alınarak hazırlanmıştır. Bu tarihten sonraki değişiklikler nedeniyle oluşabilecek farklılıklar dikkate alınmalıdır.

Bu metnin tüm hakları mahfuzdur. Yazarın izni olmaksızın iktibas hükümleri dışında alıntı yapılamaz, kısmen veya tamamen çoğaltılamaz. Bu metindeki ifadelerden hareketle yazılı uzman görüşü alınmaksızın işlem tesisi halinde oluşabilecek herhangi bir zarardan dolayı hiç bir sorumluluk kabul edilmez.

2) TL ile YTL Arasında Değişim Oranı

Türk Lirası değerlerin Yeni Türk Lirasına dönüşümünde bir milyon TL bir Yeni Türk Lirasına eşit kılınmıştır.

1.000.000 TL = 1 YTL

Türk Lirası değerlerin Yeni Türk Lirasına dönüşüm işlemlerinin ve YTL cinsinden yapılan işlemlerin sonuçlarında yarım Yeni Kuruş ve üzerindeki değerler bir Yeni Kuruşa tamamlanacak, yarım Yeni Kuruşun altındaki değerler ise dikkate alınmayacaktır.

Yapılan bu düzenleme sadece dönüşüm işlemlerinin ve ödeme aşamasındaki sonuç işlemlerinin 1 Yeni Kuruşa yuvarlanma yöntemini hüküm altına almakta, birim fiyatların belirlenmesi, maliyetlerin belirlenmesi, toplu bir sonuca ulaşmak için yapılan bir bütünün parçası olan alt işlemleri kapsamamaktadır.

3) Türk Lirasına Yapılan Atıflar ve Belgeler

Kanunun 3 ncü maddesinde yapılan düzenleme ile yasal düzenlemelerde, mevzuatta, yargı kararlarında, hukuki sonuç doğuran herhangi bir belgede, en geniş anlamıyla herhangi bir hukuki ilişkide, ödeme ve değişim araçlarında Türk Lirasına yapılan atıfların 1 YTL = 1.000.000 TL değişim oranı esas alınmak suretiyle Yeni Türk Lirasına yapılmış sayılacağı hüküm altına alınmıştır. Yapılan bu düzenleme ile gerek kanunların uygulamasında gerekse özel hayatta yeni para birimine geçişin yaratabileceği problemlerin önüne geçilmiştir.

Kanunun geçici 2 nci maddesinde yapılan düzenleme ile Türk Lirası üzerinden yapılan her türlü hukuki muamele ile hukuki sonuç doğuran belgelerin 31.12.2005 sonuna kadar Yeni Türk Lirasına göre değiştirilmesi halinde, muamele ve düzenlenecek belgelerin her türlü vergi, resim, harç ve diğer yükümlülüklerden muaf tutulmuştur.

4) Banknotlar

Tedavülde bulunan, tedavülden çekilmiş veya tedavüle çıkarılacak olan banknotlarla ilgili tüm düzenlemelerin T.C. merkez bankasınca yapılacağı ve bu düzenlemelerin Resmi Gazete'de ilan edileceği ve ilan olunacak şartlara uymayanlar hakkında daha ağır bir suça sebebiyet vermediği takdirde 1,5 ila 5 milyar TL arasında ağır para cezası uygulanacağı hükme bağlanmıştır.

Yeni Türk Lirasının 2005 başından itibaren tedavüle çıkmasıyla birlikte Türk Lirası da 2005 yılı sonuna kadar tedavülde kalacak ve 2015 yılı sonunda zamanaşımına uğrayacaktır.

Yayın tarihindeki geçerli mevzuat ve uygulama göz önüne alınarak hazırlanmıştır. Bu tarihten sonraki değişiklikler nedeniyle oluşabilecek farklılıklar dikkate alınmalıdır.

Bu metnin tüm hakları mahfuzdur. Yazarın izni olmaksızın iktibas hükümleri dışında alıntı yapılamaz, kısmen veya tamamen çoğaltılamaz. Bu metindeki ifadelerden hareketle yazılı uzman görüşü alınmaksızın işlem tesisi halinde oluşabilecek herhangi bir zarardan dolayı hiç bir sorumluluk kabul edilmez.

5) 5083 Sayılı Kanun Hakkında Düzenleme Yapmaya Yetkili Olanlar

5083 Sayılı Kanun'un uygulamasında gerekli düzenlemeleri yapmaya Hazine'den sorumlu Devlet Bakanı, Maliye Bakanlığı, Sanayi ve Ticaret Bakanlığı, Hazine Müsteşarlığı, T.C. Merkez Bankası, Sermaye Piyasası Kurulu ve Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu yetkili kılınmıştır.

Yapılan düzenlemelerle ilgili bilgilere aşağıdaki internet adreslerinden ulaşılabilir.

www.ytl.gen.tr

www.tcmb.gov.tr

www.gelirler.gov.tr

www.alomaliye.gov.tr

6) Fiyat Etiketleri ve Tarifeleri

01.01.2005 ve 31.12.2005 tarihleri arasında tüm mal ve hizmet bedellerinin Tüketicinin Korunması Hakkında Kanun çerçevesinde düzenlenecek etiket ve tarife listelerinde hem TL hem de YTL cinsinden gösterilmesi zorunlu kılınmıştır.

B - Maliye Bakanlığınca YTL Hakkında Yapılan Düzenlemeler

Bilindiği gibi Maliye Bakanlığı 5083 sayılı Kanunun geçici birinci maddesi gereği görev alanına giren konularda düzenleme yapmaya yetkili kılınmıştır.

Maliye Bakanlığı ödeme kaydedici cihazların YTL na uyumlu hale getirilmesi hakkında 3100 sayılı Kanuna ilişkin 60 Seri nolu tebliği yayınlamıştır. [İlgili tebliğ için lütfen linki tıklayınız.](#)

Maliye Bakanlığı Yeni Türk Lirası (YTL) kullanımında özel kesim muhasebe sistemine ilişkin olarak işletmeler tarafından uygulanacak esaslar hakkında "13 nolu Muhasebe Sistemi Uygulama Genel Tebliğ Taslağı" hazırlamıştır. Bu taslak Maliye Bakanlığı Gelirler Genel Müdürlüğü www.gelirler.gov.tr internet adresinde yayınlanmıştır. [İlgili metne bu linkten ulaşabilirsiniz.](#)

Ödeme Kaydedici Cihazların (Yazar Kasa) YTL 'na Uyumu

Ödeme kaydedici cihazların Yeni Türk Lirası'na uyumlu hale getirilmesi ile ilgili olarak 3100 sayılı Kanuna ilişkin 60 no'lu Katma Değer Vergisi Mükelleflerinin Ödeme Kaydedici Cihaz Kullanmaları Mecburiyeti Hakkında Kanunla İlgili Genel Tebliğde düzenleme yapılmıştır.

Yayın tarihindeki geçerli mevzuat ve uygulama göz önüne alınarak hazırlanmıştır. Bu tarihten sonraki değişiklikler nedeniyle oluşabilecek farklılıklar dikkate alınmalıdır.

Bu metnin tüm hakları mahfuzdur. Yazarın izni olmaksızın iktibas hükümleri dışında alıntı yapılamaz, kısmen veya tamamen çoğaltılamaz. Bu metindeki ifadelerden hareketle yazılı uzman görüşü alınmaksızın işlem tesisi halinde oluşabilecek herhangi bir zarardan dolayı hiç bir sorumluluk kabul edilmez.

Yapılan bu düzenleme ile ödeme kaydedici cihaz üreticileri veya ithalatçıları Maliye Bakanlığında gerekli izni aldıktan sonra tüm ödeme kaydedici cihazlarını YTL ve YKr'e göre işlem yapacak şekilde en geç 31 Mart 2005 tarihine kadar düzenleyeceklerdir.

Cihazlar YTL'ye uyumlu hale getirildikten sonra X ve Z raporlarında TL ve YTL bilgileri ayrı toplamlar halinde görülecektir. Cihazların YTL'ye uyumlu hale getirildiği aya ait hem TL hem YTL/YKr bilgileri içeren Z raporları KDV beyannamelerine eklenecektir.

01.01.2005 tarihinden itibaren yapılacak satışlarda tahsilatlar ister TL ister YTL/YKr cinsinden yapılsın muhasebe kayıtları ve ödeme kaydedici cihazlardan belge verme işlemleri YTL ve YKr cinsinden yapılacaktır.

C- SORULARLA YTL UYGULAMASI

Sayfamızın bundan sonraki bölümünde Yeni Türk Lirasının vergi ve muhasebe uygulamaları hakkında merak edilen konuları 5083 Sayılı Kanun, Maliye Bakanlığınca yapılan düzenlemeler ile genel vergi ve muhasebe prensipleri çerçevesinde soru cevap şeklinde detaylı olarak inceleyeceğiz.

2005 yılı açılış kaydı YTL olarak mı yapılacaktır?

01.01.2005 tarihinden itibaren resmi para birimi YTL ve YKr olacağından mali kayıtlar YTL ve YKr cinsinden tutulacaktır. 2005 yılı açılış kayıtları da 2004 yılı bilançosundaki kalemlerin 5083 sayılı Kanununun 2 nci maddesindeki dönüşüm oranı kullanılarak YTL değerlere çevrilmesi suretiyle YTL olarak yapılacaktır.

Bilanço hesaplarının TL dan YTL na dönüşüm işlemi kebir hesaplar bazında mı yoksa hesapların en alt kırılımlarında mı gerçekleştirilecektir ?

YTL ve YKr'a dönüşüm işlemleri muhasebe sisteminde kullanılan en alt kırılımdan başlanılmak suretiyle yapılacak, dönüşüm işlemi kebir hesap bazında yapılmayacaktır.

Alacak ve borçların fatura bazında takip edildiği sistemlerde YTL/YKr'a dönüşüm nasıl yapılmalı ?

Alacakların ve Borçların fatura bazında takip edildiği sistemlerde YTL' na dönüşüm işlemi her bir fatura tutarı üzerinde yapılacak böylece gelecek dönemlerde yapılacak tahsilatlar ve ödemeler sonucunda YTL' na dönüşümden kaynaklanan bir fark çıkmayacaktır.

Yayın tarihindeki geçerli mevzuat ve uygulama göz önüne alınarak hazırlanmıştır. Bu tarihten sonraki değişiklikler nedeniyle oluşabilecek farklılıklar dikkate alınmalıdır.

Bu metnin tüm hakları mahfuzdur. Yazarın izni olmaksızın iktibas hükümleri dışında alıntı yapılamaz, kısmen veya tamamen çoğaltılamaz. Bu metindeki ifadelerden hareketle yazılı uzman görüşü alınmaksızın işlem tesisi halinde oluşabilecek herhangi bir zarardan dolayı hiç bir sorumluluk kabul edilmez.

Sabit kıymetlerin ve birikmiş amortismanlarının YTL dönüşümü nasıl olacak ?

Sabit kıymetlerin ve birikmiş amortismanlarının YTL/YKr'a dönüşüm işlemi sabit kıymet defterine kayıtlı bulunan her bir sabit kıymet ve bu sabit kıymete ilişkin birikmiş amortisman baz alınarak yapılacaktır. Diğer bir ifadeyle sabit kıymetlerin YTL/YKr'a dönüşüm işlemi sabit kıymet defterinin her bir satırında gerçekleştirilecektir.

1 TL iz bedelle takip edilen sabit kıymetler kayıtlardan silinecek mi ?

1 TL iz bedelle takip edilen sabit kıymetler 1 YKr değerle sabit kıymet defterlerinde takip edilmeye devam edilecektir.

Çek ve senet hesapları YTL'na nasıl dönüştürülmeli ?

Çek ve senet hesaplarını oluşturan her bir çek veya senedin YTL na çevrilecek ve bu çevrim sonucunda bulunacak tutar çek veya senet hesabının YTL tutarını verecektir.

YTL' na dönüşüm sırasında ortaya çıkan yuvarlama farkları nasıl kaydedilecek ?

TL dan YTL ve YKr'a dönüşüm işlemlerinde ortaya çıkan farklar tekdüzen hesap planındaki 679 Diğer Olağandışı Gelir ve Karlar hesabı ile 689 Diğer Olağandışı Gider ve zararlar hesaplarına kaydedilecektir.

Özel hesap dönemine sahip mükellefler YTL na dönüşüm işlemlerini nasıl yapacaklar ?

Özel hesap dönemine ait firmalar 31.12.2004 tarihi itibariyle geçici mizan çıkartarak, bu mizanı YTL/YKr'a çevirecekler ve 01.01.2005 tarihinde yeni mizanlarını açılış yevmiyesi olarak kayda alacaklardır.

Belge düzeni nasıl olacak ?

01.01.2005 tarihinden itibaren resmi para birimimiz YTL ve YKr olacağından bu tarihten sonra düzenlenecek tüm belgeler YTL ve YKr cinsinden düzenlenecek ve muhasebe kayıtlarına alınacaktır. 2005 öncesi işlemlere ait olsalar dahi bu tarihten sonra düzenlenecek belgeler de YTL/YKr cinsinden düzenlenecektir. Bu şekilde düzenlenecek faturalarda yeni para birimi (YTL/YKr) dışında eski para birimi (TL) ayrıca gösterilmeyecektir.

İade ve iptal işlemleri hangi para birimi cinsinden yapılacak ?

01.01.2005 tarihinden sonra önceki dönemlere ilişkin olarak muhasebe kayıtlarında yapılacak iptal işlemleri YTL/YKr cinsinden yapılacak ve düzenlenecek iade faturaları da YTL/YKr cinsinden düzenlenecektir.

Yayın tarihindeki geçerli mevzuat ve uygulama göz önüne alınarak hazırlanmıştır. Bu tarihten sonraki değişiklikler nedeniyle oluşabilecek farklılıklar dikkate alınmalıdır.

Bu metnin tüm hakları mahfuzdur. Yazarın izni olmaksızın iktibas hükümleri dışında alıntı yapılamaz, kısmen veya tamamen çoğaltılamaz. Bu metindeki ifadelerden hareketle yazılı uzman görüşü alınmaksızın işlem tesisi halinde oluşabilecek herhangi bir zarardan dolayı hiç bir sorumluluk kabul edilmez.

2004 tarihli olup TL cinsinden düzenlenen belgeler 2005 yılında nasıl kayda alınacak?

2004 tarihli ve TL cinsinden düzenlenen belgelerin herhangi bir sebepten ötürü 01.01.2005 tarihinden sonra kayda alınması gereken durumlarda bu belgelerde yazılı TL tutarlar 5083 Sayılı Türkiye Cumhuriyeti Devletinin Para Birimi Hakkında Kanun'un 2 nci maddesinde yapılan düzenleme çerçevesinde 1.000.000 TL = 1 YTL dönüşüm oranı kullanılmak suretiyle YTL ve YKr a çevrilerek kayda alınacaktır.

2005 tarihli olup YTL cinsinden düzenlenen ve 2004 yılı kayıtlarına alınması gereken belgeler nasıl kayda alınacak?

01.01.2005 tarihinden önceki bir işleme ait olan fakat Vergi Usul Kanunu süre hükümlerine uyulmaması sebebiyle 2005 yılında YTL/YKr cinsinden düzenlenen belgeler 2004 yılı kayıtlarının kapatılmamış olması halinde TL na çevrilerek 2004 yılı muhasebe kayıtlarına alınabilecektir.

2004 yılı muhasebe kayıtlarının kapanmış olması fakat kurumlar vergisi beyan döneminin geçmemiş olması halinde ise bu tür belgelerin 2005 yılı kayıtlarına YTL/YKr cinsinden kanunen kabul edilmeyen gider olarak alınması ve 2004 yılı kurumlar vergisi beyanında indirim olarak dikkate alınması mümkündür.

Basılı faturalarda değişiklik yapmak gerekecek mi ?

Basılı faturalarda eğer TL na ait bir ibare var ise bu ibarelerin YTL ve YKr olarak değiştirilmesi gerekecektir. Eğer para birimine ilişkin ibare bilgisayar programlarından faturaların bastırılması sırasında alınıyorsa, bilgisayar programlarının fatura formatlarında değişiklik yapmak gerekecektir.

Faturalarda hesaplanacak vergiler işlem gören her bir kalem bedeli üzerinden mi yoksa toplam bedel üzerinden mi hesaplanacak ?

Maliye Bakanlığı internet sitesinden yayınlanan tebliğ taslağına göre KDV' ne tabi işlemlerde vergi aynı KDV oranına tabi teslimler toplamı üzerinden hesaplanacak fakat ÖTV'ne tabi işlemlerde ise vergi her bir kalem için ayrı ayrı hesaplanacaktır.

2004 yılına ilişkin olarak 2005 yılında beyan edilecek ve ödenecek olan beyannameler hangi para birimi cinsinden hazırlanacaktır ?

2004 yılına ilişkin olarak 2005 yılında verilecek beyanname ve bildirimler YTL/YKr cinsinden düzenlenecektir. Beyan edilecek tutarların YTL/YKr'a dönüşümü genel esaslar çerçevesinde yapılacak ve beyan edilecek toplam tutarın YTL/YKr 'a çevrilmesi yeterli olacaktır.

Yayın tarihindeki geçerli mevzuat ve uygulama göz önüne alınarak hazırlanmıştır. Bu tarihten sonraki değişiklikler nedeniyle oluşabilecek farklılıklar dikkate alınmalıdır.

Bu metnin tüm hakları mahfuzdur. Yazarın izni olmaksızın iktibas hükümleri dışında alıntı yapılamaz, kısmen veya tamamen çoğaltılamaz. Bu metindeki ifadelerden hareketle yazılı uzman görüşü alınmaksızın işlem tesisi halinde oluşabilecek herhangi bir zarardan dolayı hiç bir sorumluluk kabul edilmez.

2004 yılı harcamalarına ilişkin olarak hazırlanacak özel gider indirimi veya emeklilerde vergi iade harcama listeleri hangi para birimi cinsinden hazırlanacaktır ?

Harcamaları 2004 yılında TL olarak yapılan fakat beyanları 2005 yılında yapılacak olan harcama listeleri ücretliler tarafından TL cinsinden hazırlanacak, vergi indirimi ise bildirim alan mükellef tarafından YTL/YKr cinsinden yapılacaktır.

Ödeme kaydedici cihazların YTL na uyum sağlayacağı 31 Mart 2005 tarihine kadar yazar kasa fişleri hangi para biriminden kaydedilecektir?

Yazar kasa fişleri TL cinsinden düzenlense bile, fişlerde yer alan tutarlar YTL/YKr'a çevrilerek muhasebe kayıtlarına alınacaktır.

2005 yılı boyunca YTL/YKr ve TL aynı kasa hesabında mı takip edilecek ?

Her iki para birimi açılacak ayrı kasa alt hesaplarında takip edilecektir.

Bir Yeni Kuruşun altında fiyat belirlenmesi mümkün müdür ?

5083 sayılı Kanununun 2 nci maddesinde yapılan düzenleme TL değerlerin YTL/YKr değerlere çevrimi ve işlem sonuçları ile ödeme aşamalarıyla ilgilidir. Dolayısıyla 1 YKr'un altında fiyat belirlenmesi mümkündür. Ancak teslim edilecek mal veya hizmete ilişkin belgelerin düzenlenmesi ve ödenmesi aşamalarında dönüşüm işlemi uygulanacaktır.

Bankalar ve sigorta şirketleri dönüşüm işlemleri sonucunda lehlerine kalan tutarlar üzerinden BSMV hesaplayacaklar mı?

Bankalar ve sigorta şirketleri dönüşüm işlemleri sonucunda lehlerine kalan tutarlar üzerinden BSMV hesaplamayacaklardır.

Yarım kuruşun altında hesaplanan vergilerle ilgili uygulama ne olacak ?

Yarım yeni kuruşun altında hesaplanan vergiler dikkate alınmayacak, yarım Yeni Kuruşun üzerinde hesaplanan vergiler 1 Yeni Kuruşa tamamlanacaktır.

2005 yılında hazırlanacak olan 2004 karşılaştırmalı mali tablolarda hangi para birimi cinsinden düzenlenecek ?

Karşılaştırmalı mali tablolarda 2004 yılına ilişkin olarak yer alacak bilgiler YTL/YKr 'a çevrilerek düzenlenecektir.

Yayın tarihindeki geçerli mevzuat ve uygulama göz önüne alınarak hazırlanmıştır. Bu tarihten sonraki değişiklikler nedeniyle oluşabilecek farklılıklar dikkate alınmalıdır.

Bu metnin tüm hakları mahfuzdur. Yazarın izni olmaksızın iktibas hükümleri dışında alıntı yapılamaz, kısmen veya tamamen çoğaltılamaz. Bu metindeki ifadelerden hareketle yazılı uzman görüşü alınmaksızın işlem tesisi halinde oluşabilecek herhangi bir zarardan dolayı hiç bir sorumluluk kabul edilmez.

Vergi Kanunları ve diğer kanunlarda yer alan TL ifadeler ve düzenlemeler YTL uygulamasında da geçerli olacak mı?

5083 Sayılı Kanunun 3 maddesi gereği kanunlarda, yargı kararlarında ve tüm hukuki belgelerde TL cinsinden yer alan ifadelerin ve atıfların YTL için de yapılmış sayılacağından tüm düzenlemeler YTL için de geçerli olacak ve kanunlarda yeni bir düzenlemeye ihtiyaç duyulmayacaktır.

İtibari değeri 1 YKr'un altında kalan hisse senetlerinin durumu ne olacak ?

5083 Sayılı Kanunda açıklanan dönüşüm kuralı her bir hisse senedine uygulanmayacak sadece toplam hisse tutarının YTL cinsinden ifadesi sırasında dönüşüm kuralı uygulanacaktır. Diğer taraftan hisse senetlerinin itibari değerlerinin günümüz koşullarına uyarlanması amacıyla hisse senetlerinin itibari değerinin 1 YKr ve katları olacak şekilde Türk Ticaret Kanununda değişiklik yapılması yönünde çalışmalar mevcuttur. Bu çalışmaya göre itibari değeri 1 YKr'un altında kalan hisse senetleri birleştirilecektir.

TL cinsinden düzenlenen belgelerin YTL'na dönüştürülmesi gerekmekte midir ?

5083 sayılı Kanunun 3 ncü maddesine istinaden hukuki sonuç doğuran belgelerin YTL'na dönüştürülmesine gerek bulunmamaktadır. Diğer taraftan Kanunun geçici 2 nci maddesine istinaden belgelerin 2005 yılı sonuna kadar YTL'na göre değiştirilmesi halinde her türlü vergi, resim, harç ve diğer yükümlülükten istisna tutulacakları belirtilmiştir.

TL cinsinden düzenlenmiş olan teminat mektuplarının YTL'na dönüştürülmesi gerekmekte midir ?

TL cinsinden düzenlenen teminat mektuplarının YTL' na dönüştürülmesi zaruri değildir. Bununla birlikte İMKB üyelerinin teminat mektuplarının tamamını 2005 yılı boyunca değiştirmelerini talep edeceğini açıklamıştır.

01.01.2005 tarihinden önce YTL cinsinden kıymetli evrak düzenlenebilir mi ?

YTL 01.01.2005 tarihinden itibaren resmi para birimi olacağından, 2004 yılında YTL cinsinden düzenlenen kıymetli evrak hükümsüz kabul edilme riski vardır. Dolayısıyla kıymetli evrakın sadece 01.01.2005 tarihinden sonra YTL düzenlenmesi daha doğru olacaktır.

Yayın tarihindeki geçerli mevzuat ve uygulama göz önüne alınarak hazırlanmıştır. Bu tarihten sonraki değişiklikler nedeniyle oluşabilecek farklılıklar dikkate alınmalıdır.

Bu metnin tüm hakları mahfuzdur. Yazarın izni olmaksızın iktibas hükümleri dışında alıntı yapılamaz, kısmen veya tamamen çoğaltılamaz. Bu metindeki ifadelerden hareketle yazılı uzman görüşü alınmaksızın işlem tesisi halinde oluşabilecek herhangi bir zarardan dolayı hiç bir sorumluluk kabul edilmez.

Fiyat Etiketleri ve Tarifelerde TL ve YTL birlikte gösterilmesi zorunluluğuna uymamanın cezası nedir ?

Fiyat Etiketleri ve Tarifelerde TL ve YTL birlikte gösterilmesi zorunluluğuna uymayanlar 5083 Sayılı Kanunun geçici 3 ncü maddesi gereğince 4077 sayılı Tüketicinin Korunması Hakkında Kanunun 25 nci maddesi 2 nci fıkrasında belirtilen para cezası uygulanır.

Bahsi geçen para cezası 128.500.000 TL dir. Bu zorunluluğa uyulmaması halinin yıl içinde tekrarı durumunda para cezası iki misli olarak uygulanır.

D - YTL UYGULAMASI İÇİN ZAMAN KAYBETMEDEN AKSİYON ALIN

Yeni Türk Lirasına geçiş, işletmelerin kullanmakta olduğu bilgisayar programlarında oldukça zahmetli ve zaman alıcı dzenlemeler yapılmasını gerektirdiğinden, tüm işletmelerin Yeni Türk Lirasına uyum çalışmalarına vakit kaybetmeden başlamaları gerektiğini dűşünüyoruz. Firmaların Yeni Türk Lirasına hazır hale gelmeleri için kendi yaptıkları çalışmalar yeterli olmayıp ilişkide oldukları işletmelerin de Yeni Türk Lirası uygulamasına hazır olmaları gerekmektedir.

Yayın tarihindeki geçerli mevzuat ve uygulama göz önüne alınarak hazırlanmıştır. Bu tarihten sonraki değişiklikler nedeniyle oluşabilecek farklılıklar dikkate alınmalıdır.

Bu metnin tüm hakları mahfuzdur. Yazarın izni olmaksızın iktibas hükümleri dışında alıntı yapılamaz, kısmen veya tamamen çoğaltılamaz. Bu metindeki ifadelerden hareketle yazılı uzman görüşü alınmaksızın işlem tesisi halinde oluşabilecek herhangi bir zarardan dolayı hiç bir sorumluluk kabul edilmez.

PricewaterhouseCoopers Türkiye Ofisleri:

İstanbul

Süleyman Seba Cad. BJK Plaza No.48 B-Blok
Kat: 9 34357 Akaretler, Beşiktaş, İSTANBUL
Tel: (90-212) 326 6060
Faks: (90-212) 326 6050

Büyükdere Cad. No.111 K.2-5
34394 Gayrettepe, İSTANBUL
Tel: (90-212) 355 5858
Faks: (90-212) 355 5850

Ankara

Paris Cad. No.12/4 06540
Kavaklıdere, ANKARA
Tel: (90-312) 410 4545
Faks: (90-312) 410 4550

İzmir

Hürriyet Bulvarı, No:4/1 Kavala Plaza
K.6/605 35210 Alsancak, İZMİR
Tel: (90-232) 497 7070
Faks: (90-232) 497 7050

Yayın tarihindeki geçerli mevzuat ve uygulama göz önüne alınarak hazırlanmıştır. Bu tarihten sonraki değişiklikler nedeniyle oluşabilecek farklılıklar dikkate alınmalıdır.

Bu metnin tüm hakları mahfuzdur. Yazarın izni olmaksızın iktibas hükümleri dışında alıntı yapılamaz, kısmen veya tamamen çoğaltılamaz. Bu metindeki ifadelerden hareketle yazılı uzman görüşü alınmaksızın işlem tesisi halinde oluşabilecek herhangi bir zarardan dolayı hiç bir sorumluluk kabul edilmez.